

На основу чл. 110,111 и 209. Закона о социјалној заштити („Службени гласник РС“ бр. 24/2011) и члана 40. став 1. тачка 6) Статута општине Босилеград („Службени гласник града Врања број 3/2019) Скупштина општине Босилеград на седници одржаној дана 17. децембра, доноси

СОЦИЈАЛНИ ПРОГРАМ ЗА 2025. ГОДИНУ

1. Опис проблема

Општина „Босилеград“ је одлучила да спроведе социјални програм у виду помоћи здравствено и материјално угроженим грађанима, са циљем да покаже да су општина и њени надлежни заинтересовани да учествују у решавању свих проблема својих грађана. У овај програм укључени су Дом Здравља, Јавна предузећа, установе и удружења грађана, а реализује се преко Центра за социјални рад чији је оснивач општина Босилеград.

Општина „Босилеград“ је и раније спроводила акције на захтев грађана са разним проблемима и показала висок ниво професионализма и организације када је у питању ефикасно деловање у корист грађана.

Крајњи циљ читавог програма је задовољавање потреба грађана са инвалидитетом, сиромашних, рома и друге популације лошег материјалног стања на територији општине Босилеград.

2. Визија и циљеви

Визија социјалне заштите на територији општине Босилеград представља у пракси постизање оптималног друштвеног одговора локалне самоуправе на реалне социјалне проблеме грађана општине Босилеграда, са задатком да уједно прати потребе својих становника.

На подручју Општине Босилеград, заједничким активностима грађана и представника релевантних институција, успостављена је развијена интегрална социјална заштита и унапређена социјална сигурност свих социјално угрожених категорија становништва, посебно осетљивих група грађана, чиме ће се унапредити квалитет њиховог живота и стварање амбијента једнаких могућности за све.

Визија Општине „Босилеград“ је да покаже ефикасно деловање на захтеве грађана и тиме им улије сигурност и поверење како би грађани у сваком тренутку могли да се ослоне на помоћ и подршку, што доводи до стабилнијег друштва, спречавање миграција, пораст наталитета на територији општине Босилеград.

Циљ 1. Успостављање интегративног приступа кроз координирану, интерактивну и континуирану сарадњу и транспарентност рада свих партнера у пружању постојећих, као и креирање и пружање иновативних услуга социјалне заштите.

Циљ 2. Успостављање јединствене базе података грађана који се налазе у стању социјалне потребе која ће се интегрално користити, размењивати и допуњавати.

Циљ 3. Унапређење информисаности грађана и локалне јавности о значају и доступности система социјалне заштите.

Циљ 4. Унапређење и дефинисање сарадње локалне самоуправе са институцијама и организацијама социјалне заштите као и другим интегралним јавним системима, као и организацијама цивилног друштва.

Циљ 5. Успостављање система континуираног стручног усавршавања кадрова у институцијама и организацијама које пружају услуге социјалне заштите у циљу развијања њихових потребних и применљивих компетенција.

Циљ 6. Унапређење квалитета и доступности услуга социјалне заштите свим грађанима, а нарочито осетљивим групама. У складу са тим, унапређење материјално-техничке и финансијске подршке институцијама и организацијама социјалне заштите.

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ПО ПРИОРИТЕТИМА/КОРИСНИЦИМА

Деца и млади

1. Унапређење социјалне заштите деце и младих без родитељског старања кроз систем организованих и континуираних програма помоћи и подршке у локалној заједници (веза са циљевима 1. и 6)

2. Обезбеђење континуираног и интегративног система заштите деце и младих од занемаривања, злостављања и злоупотреба у складу са начелима Конвенције о дечјим правима и важећим домаћим законима (веза са циљевима 1.и 6)

3. Превенција друштвено неприхватљивог понашања деце и младих и успостављање интегративног система у циљу смањења асоцијалних дела (веза са стратешким циљевима 1. и 6)

4. Унапређење положаја и друштвених постигнућа деце са сметњама у развоју и стварање могућности једнаких шанси за њихово равноправно учешће у друштвеном животу (веза са циљем 6)

Старија лица

1. Унапређење социјалног и здравственог статуса, као и квалитета свакодневног живота старијих лица на подручју Општине Босилеград применом превентивних програма за ову категорију грађана Босилеграда (веза са стратешким циљевима 4. и 6)

2. Побољшање положаја посебно осетљивих група старијих лица на подручју Општине Босилеград (лица без породичног старања, физички или психички теже оболели) кроз програме који пружају помоћ и подршку старијим лицима у природном окружењу (веза са циљевима 4. и 6)

3. Побољшање положаја посебно старијих лица на подручју Општине Босилеград који су жртве занемаривања и породичног насиља (веза са циљевима 1, 2, 3, 4. и 6)

4. Развијање свести грађана и јавног мњења о проблемима насиља над старима у породици кроз информативне кампање и појединачне акције информисања и сл. (веза са циљевима 1, 3. и 4)

5. Развијање свести грађана и јавног мњења о потребама и капацитетима старијих особа на општини Босилеград (веза са циљевима 1, 3. и 4)

Особе са инвалидитетом (ОСИ)

1. Формирање јединствене базе података особа са инвалидитетом на општини, систематизоване по категоријама инвалидности.

2. Припрема стандарда и инструмената за утврђивање потреба ове категорије грађана Босилеграда

3. Стварање услова за унапређење адекватног и трајног запошљавања теже запошљиве групе - особе са инвалидитетом на подручју Општине Босилеград кроз систем континуираних програма за њихово активно укључивање у процес рада уз

сарадњу са локалним социјалним партнерима од значаја за ову област - Национална служба за запошљавање, удружење грађана и др. (веза са циљевима 1. и 6)

4. Развијање свести грађана и јавног мњења о проблемима особа са инвалидитетом у остваривању права на рад/запошљавање кроз информативне кампање, континуиране примере добре праксе запошљавања ОСИ и успешно пружање помоћи у налажењу запослења, појединачне акције информисања и сл. (веза са стратешким циљевима 1, 3. и 4)

5. Повећање запослености радно активних ОСИ кроз програме активне сарадње социјалних партнера у локалној заједници (веза са циљевима 1. и 6)

6. Побољшање приступачности јавних инситуција на подручју општине Босилеград за ОСИ уклањањем постојећих архитектонских баријера и постављањем одговарајуће саобраћајне сигнализације (веза са стратешким циљевима 1. и 6)

Незапослени

1 . Стварање услова за унапређење запошљавања теже запошљивих група (млади, старији од 45 година, жене, особе са инвалидитетом, Роми/Ромкиње, породице које се налазе у стању социјалне потребе, радно способни који су остали без посла и немају средства за егзистенцију, теже запошљиве којима недостаје радни стаж до три године како би остварили право на пензију) на подручју општине Босилеград кроз систем континуираних програма и пројеката за њихово активно укључивање у процес рада уз сарадњу са локалним социјалним партнерима од значаја за ову област - Национална служба за запошљавање, Центар за социјални рад, Удружења грађана и др. (веза са циљевима 1. и 6)

2. Побољшање информисаности појединача и послодаваца на подручју општине Босилеград о субвенцијама за запошљавање социјално осетљивих и теже запошљивих група (веза са циљевима 1. и 2)

Породице са проблемима у функционисању

1. Стварање услова за формирање јединствене базе података о једнородитељским породицама на подручју Општине Босилеград, са јасно дефинисаним стандардима (веза са стратешким циљевима 1. и 2)

2. Побољшање информисаности једнородитељских породица о успостављеном интегративном програму подршке и помоћи овој категорији становништва (веза са стратешким циљевима 1. и 2)

Жртве насиља

1. Утврђивање прецизних процедура и чврстих партнерства између јавног и цивилног сектора у процесуирању и поступању у пружању помоћи и подршке жртвама насиља (веза са циљевима 4. и 6)

2. Развијање свести грађана/ки и јавног мњења о проблемима насиља у породици кроз информативне кампање, континуиране примере добре праксе у области смањења насиља и успешном пружању помоћи жртвама насиља, појединачне акције информисања и сл. (веза са стратешким циљевима 1, 3. и 4)

3. Унапређење превенције насиља међу децом предшколског и основношколског узраста кроз систем превентивних интегративних програма примерених деци тог узраста (веза са стратешким циљевима 3. и 4)

4. Унапређење постојећих професионалних компетенција стручних кадрова који раде са децом, младима и жртвама насиља кроз систем професионалне размене у локалној мрежи међусекторске и међуинституционалне сарадње (веза са стратешким циљем 5)

5. Оснаживање жртава породичног насиља кроз програме психо-социјалне подршке, правне помоћи и економског оснаживања (веза са стратешким циљевима 3, 4. и 6)

Интерно расељена и избегла лица

1. Стварање услова за формирање јединствене базе података о интерно расељеним и избеглим лицима и њиховим социјалним потребама на подручју Општине Босилеград, са јасно дефинисаним стандардима (веза са стратешким циљевима 1. и 2)

2. Побољшање информисаности о интерно расељеним и избеглим лицима и успостављеном интегративном програму подршке и помоћи овој категорији становништва (веза са стратешким циљевима 1. и 2)

3. Побољшање информисаности појединаца и послодаваца на подручју

Општине Босилеград о субвенцијама за запошљавање интерно расељених и избеглих лица као социјално осетљивих и теже запошљивих група (веза са стратешким циљевима 1. и 2)

Роми/Ромкиње

1. Стварање услова за формирање јединствене базе података о ромској популацији као и њиховим социјалним потребама на подручју Општине Босилеград, са јасно дефинисаним стандардима (веза са циљевима 1. и 2)

2. Побољшање информисаности ромске популације о успостављеном интегралном програму подршке и помоћи овој категорији становништва (веза са циљевима 1. и 2)

3. Успостављање програма „смањења штете“ друштвеног положаја ромске популације кроз конкретне програме превенције маргинализације појединаца и породица ромске националности на подручју Општине Босилеград, као и развијање других социјалних програма (веза са циљевима 3, 4. и 6)

4. Побољшање услова за укључивање Рома/Ромкиња на подручју Општине Босилеград у системе образовања, професионалног оспособљавања и легалног и одрживог запошљавања (веза са стратешким циљевима 1, 3, 4. и 6)

5. Успостављање интегралног програма подршке младим Ромима/Ромкињама и старијим Ромима/Ромкињама кроз одговарајуће програме помоћи, подршке и услуге социјалне заштите на подручју Општине Босилеград (веза са стратешким циљевима 3, 4. и 6).

Породице психијатријских болесника/ца и друге маргинализоване групе

1. Успостављање интегралног програма подршке породицама са психијатријским болесницима/цама кроз одговарајуће програме помоћи, подршке и услуге социјалне заштите на подручју Општине Босилеград (веза са стратешким циљевима 3, 4. и 6)

2. Побољшање информисаности породица са психијатријским болесницима и другим маргинализованим групама о успостављеном интегралном програму подршке и помоћи овој категорији становништва (веза са циљевима 1. и 2)

3. Процеси пословања

Процеси пословања се односе на визије и циљеве који су претходно описаны. Процес развоја услуга има за циљ задовољење корисника и као излаз – задовољне грађане.

Процес развоја услуга има за циљ ефикасно решавање проблема својих грађана

4. Приоритети

На основу ситуационе анализе мапе социјалних проблема грађана и расположивих могућности система социјалне заштите на подручју Општине Босилеград,
Стратешки приоритети су:

1. Побољшање социјалног положаја следећих циљних група:
  - 1) Деца и млади
  - 2) Старија лица
  - 3) Особе са инвалидитетом
  - 4) Незапослени
  - 5) Једнородитељске и породице са проблемима у функционисању
  - 6) Жртве насиља
  - 7) Интерно расељена и избегла лица
  - 8) Роми/Ромкиње
  - 9) Породице психијатријских болесника/ца и друге маргинализоване групе

5. Врсте помоћи

Социјални програм општине Босилеград реализациваће се кроз следеће врсте помоћи, које су предвиђене Одлуком о остваривању права на социјалну заштиту о чјем се обезбеђењу стара општина Босилеград (Сл.гласник града Врања, бр.8/2019, бр.14/2019-исправка, бр.31/2019 , бр.32/2020,бр.36/2021 и бр.4/2023):

- 1) једнократна помоћ,
- 2) новчана помоћ ученицима прве године средње школе
- 3) новчана помоћ новорођеној деци,
- 4) новчана помоћ деци ученицима и студентима без једног или оба родитеља,
- 5) погребни трошкови,
- 6) новчана помоћ оболелима од малигних оболења
- 7) новчана помоћ за вантелесну оплодњу
- 8) новчана помоћ за лечење стерилитета
- 9) ослобађање од плаћања комуналних и других услуга и накнада
- 10) стипендирање специјализаната
- 11) решавање стамбеног питања социјално угрожених лица

6. Јачање институционалних капацитета пружалаца социјалних услуга на подручју општине Босилеград

Општина Босилеград ће капацитете пружалаца социјалне материјалне помоћи подржати издвајањем буџетске линије за социјална давања и развој непосредне социјалне заштите.

Пружаоци социјалних услуга обезбедиће се путем конкурса.

Додатна средства за социјална давања општина ће обезбедити кроз учешће на конкурсима за пројекте подршке развоју система социјалне заштите на локалном нивоу, ресорних министарстава Републике Србије и Европске Уније.

Одлуком о буџету за 2025. годину предвиђен је износ за учешће у активностима социјалне заштите које ће се реализовати преко Центра за социјални рад, на основу Програма рада и Финансијског плана Центра и Пројеката у области социјалне заштите (Здравствена помоћ у кући старим и социјално угроженим особама и Ми смо ту да помогнемо социјално угроженим особама), где је носилац пројекта Центар за социјални рад у коме су као партнери укључени, Дом Здравља Босилеград, ЈП Услуга, ЈПГЗП Босилеград и Дом ученика средњих школа, а које се

односе искључиво на грађане са територије општине Босилеград, на начин предвиђен Одлуком о остваривању права на социјалну заштиту о чјем се обезбеђењу стара општина Босилеград (Сл.гласник града Врања , бр.8/2019, бр.14/2019-исправка, бр.31/2019, бр.32/2020, бр.36/2021 и бр.4/2023) и Правилницима већа којима се одређују ближи услови реализације одлуке.

Реализација социјалног програма који се конкретно односи на:

-добровољно радно ангажовање у складу са чл.14, чл.15 и чл.16 Одлуке о остваривању права на социјалну заштиту о чјем се обезбеђењу стара општина Босилеград (Сл.гласник града Врања, бр.8/2019, бр.14/2019-исправка, бр.31/2019 , бр.32/2020,бр.36/2021 и бр.4/2023), као и друге врсте социјалне помоћи социјално угроженим категоријама становништва (млади, старији од 45 година, жене, особе са инвалидитетом, Роми/Ромкиње, породице које се налазе у стању социјалне потребе, радно способни који су остали без посла и немају средства за егзистенцију) обављаће се преко Центра за социјални рад и биће предвиђено Програмом рада Центра.

-теже запошљива лица којима недостаје радни стаж у висини до три године како би остварили право на пензију као и лица са инвалидитетом, здравствена помоћ старим и изнемоглим лицима, као и остале облике помоћи (у виду обезбеђивања стамбених минималних услова за егзистенцију, поправка и реконструкција објеката социјално угрожених лица , рашчишчавање окучнице и прилазних путева старим и изнемоглим лицима и сл.) одвијаће се преко Пројеката („Здравствена помоћ у кући старим и социјално угроженим особама и Ми смо ту да помогнемо социјално угроженим особама“),у складу са Одлуком о остваривању права на социјалну заштиту о чјем се обезбеђењу стара општина Босилеград (Сл.гласник града Врања , бр.8/2019, бр.14/2019-исправка, бр.31/2019,бр.32/2020,бр.36/2021 и бр.4/2023) и Правилницима већа којима се одређују ближи услови реализације одлуке и Одлуком о буџету за 2025. годину .

Реализацију социјалног програма код Центра за социјални рад обављаће лица ангажована од стране Центра за социјални рад, на одређено време, за период трајања социјалног програма, по Пројекату „Здравствена помоћ у кући старим и социјално угроженим особама“ и Пројекту „ Ми смо ту да помогнемо социјално угроженим особама“),у складу са Одлуком о остваривању права на социјалну заштиту о чјем се обезбеђењу стара општина Босилеград (Сл.гласник града Врања , бр.8/2019, бр.14/2019-исправка, бр.31/2019,бр.32/2020,бр.36/2021 и бр.4/2023) и Правилницима већа којима се одређују ближи услови реализације одлуке и Одлуком о буџету за 2025. годину .

Реализацију социјалног програма вршиће и мобилна екипа кроз Пројекат „Унапређење система социјалне заштите у Босилеграду, применом нових и иновативних услуга социјалне заштите“. Пројекат ће се финансијски од стране ЕУ и Сталне конференције градова и општина.

Центар за социјални рад ће у 2025.г. извршити регистрацију објекта за пружање услуге смештаја.

7. Програм ступа на снагу даном доношења, а биће обљавјен у „Службеном гласнику града Врања“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БОСИЛЕГРАД

Број: 06-782/2024

У Босилеграду, дана 17. децембра 2024. године

Председник